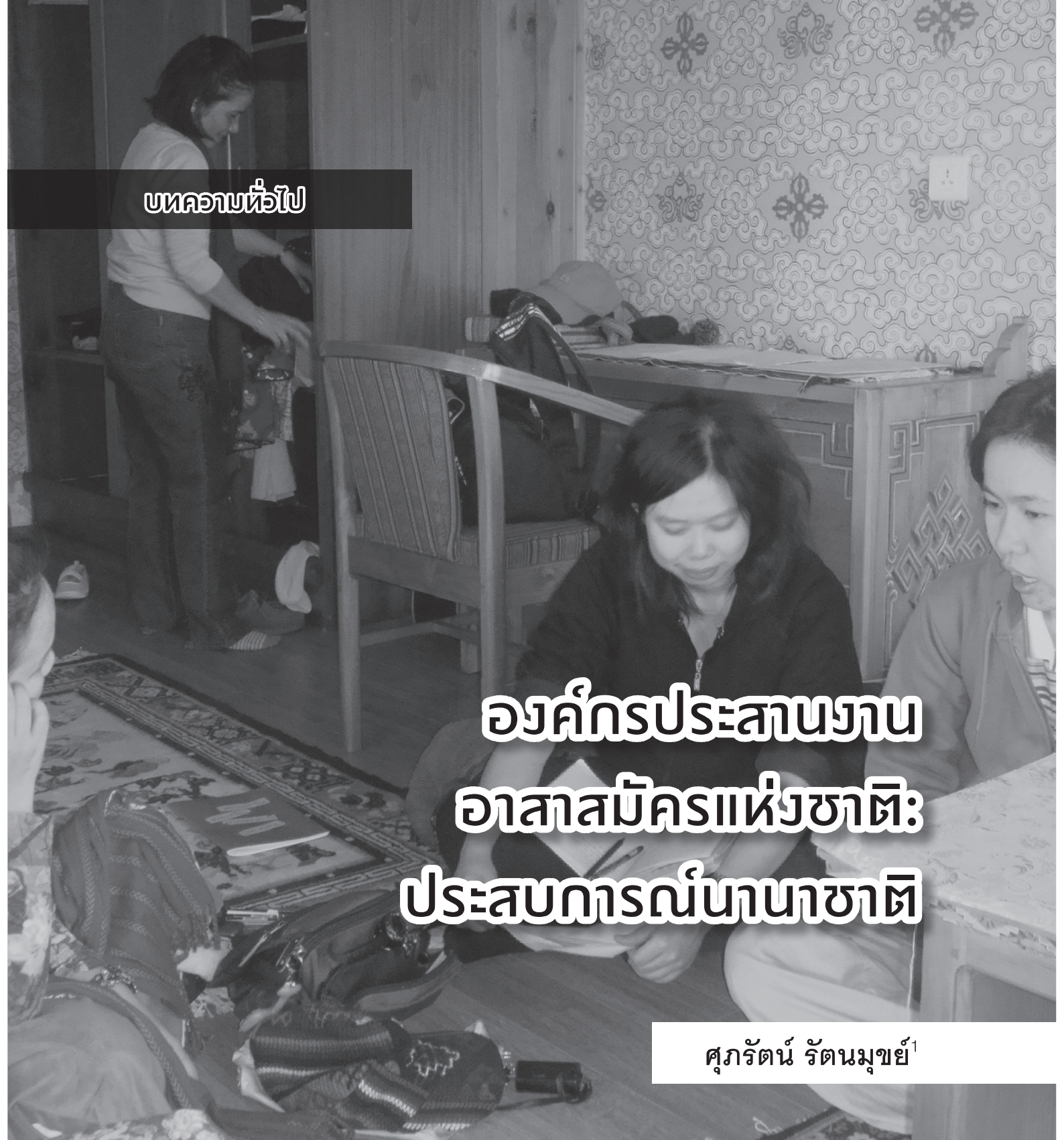

บทความทั่วไป

องค์กรประสานงาน อาสาสมัครแห่งชาติ: ประสบการณ์นานาชาติ

ศุภรัตน์ รัตนมูขัย¹

¹ รองศาสตราจารย์ประจำสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในการจัดกิจกรรมงานอาสาสมัครของกลุ่มและองค์กรต่างๆ ในสังคมไทยเริ่มมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นนับจากปี พ.ศ. 2436 ที่มีการก่อตั้งสภาอากาศไทย ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นองค์กรอาสาสมัครที่เป็นทางการในยุคแรกๆ ของประเทศ ในปี พ.ศ. 2554 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติได้จัดเก็บตัวเลขจำนวนอาสาสมัครจากองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนอาสาสมัครโดยประมาณ 10.7 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 27.5 ของจำนวนประชากรวัยผู้ใหญ่² องค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้อาสาสมัครเองก็มีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้บ่อยครั้งการทำงานอาสาสมัครมีความขัดแย้งและซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง ขณะเดียวกันงานบางด้านยังขาดแคลนอาสาสมัครช่วยงานอยู่มาก นอกจากนี้ความสามารถและความพร้อมในการทำงานของอาสาสมัครเองก็มักถูกสังคมตั้งคำถามอยู่บ่อยๆ องค์กรอาสาสมัครต่างๆ หลายแห่งก็ยังขาดระบบการบริหารจัดการงานอาสาสมัครที่ดี ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจลดลงได้ถ้ามีองค์กรหลักที่ทำหน้าที่ด้านการประสานงานและสนับสนุนงานอาสาสมัครแก่บรรดาหน่วยงานอาสาสมัครต่างๆ

ความสำคัญของสถานการณ์งานอาสาสมัครของไทยได้มีการหยิบยกขึ้นเป็นประเด็นสำคัญของประเทศ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีการประชุมปรึกษาหารือแนวทางการพัฒนางานอาสาสมัครไทยเมื่อ วันที่ 29 มีนาคม 2555 และลงมติให้มีแนวทางประกอบด้วย เรื่องการส่งเสริมการเป็นอาสาสมัคร การสร้างเครือข่ายองค์กรอาสาสมัครทั่วประเทศ การพัฒนาความรู้และความสามารถของอาสาสมัคร การพัฒนาองค์กรและบุคลากรด้านงานอาสาสมัคร การส่งเสริมการสื่อสารและรณรงค์สาธารณะ และการส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ อันนำไปสู่การวางแผนและดำเนินงาน

² ประชากรวัยผู้ใหญ่ในที่นี้หมายถึง เยาวชน ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ

เพื่อจัดตั้ง ศูนย์อาสาสมัครแห่งชาติ และสถาบันการจัดอบรมอาสาสมัคร เพื่อสังคม รวมทั้งกองทุนในการดำเนินงานอาสาสมัครระดับชาติ

บทความเรื่อง “องค์กรประสานงานอาสาสมัครแห่งชาติ: ประสบการณ์นานาชาติ” ผู้เขียนได้พยายามรวบรวมและนำเสนอการ ดำเนินการขององค์กรประสานงานอาสาสมัครระดับชาติในหลายประเทศ ที่มีทั้งรูปแบบที่คล้ายและแตกต่างกัน เพื่อนำไปสู่การประมวลเป็นข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยต่อไป

1. บทบาทหน้าที่ขององค์กรประสานงานอาสาสมัครระดับประเทศ

องค์กรประสานงานอาสาสมัครโดยทั่วไปแล้วมักถูกคาดหวังให้ มีบทบาทและภาระหน้าที่เป็นองค์กรกลางที่ทำหน้าที่ตัวแทนในระดับประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายงานอาสาสมัครทั้งในระดับประเทศและ ภูมิภาค วางแผนกำหนดทิศทางของงานอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาสังคม และจูงใจประชาชนเข้าร่วมงานอาสาสมัคร ผลักดันนโยบายงานอาสาสมัคร สู่นโยบายการพัฒนาสังคมระดับประเทศโดยมีส่วนร่วมในการทำนโยบาย อาสาสมัครให้เป็นจริง ส่งเสริมให้เกิดข้อปฏิบัติที่ดีในการทำงานอาสาสมัคร และการบริหารงานอาสาสมัคร และเป็นศูนย์ข้อมูลอาสาสมัครระดับชาติ

เป้าหมายขององค์กรประสานงานอาสาสมัครจึงมุ่งที่จะทำให้ เกิดความเข้มแข็งของกลุ่ม องค์กร และส่งเสริมงานอาสาสมัคร เพื่อนำไปสู่ การบริการที่ดีแก่สังคมและสร้างความสุขใจให้กับอาสาสมัคร สร้างคุณค่าให้ กับงานอาสาสมัครที่จะนำไปสู่การพัฒนาสังคมที่เต็มไปด้วยความใส่ใจและ แบ่งปัน พร้อมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

2. การแบ่งกลุ่มขององค์กรประสานงานอาสาสมัคร

องค์กรประสานงานอาสาสมัครอาจแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มตามลักษณะของสังกัดและสถานภาพที่องค์กรเป็นอยู่ คือ

(1) เป็นหน่วยงานราชการ ภายใต้การดูแลของกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องกับงานทางสังคม

(2) เป็นองค์กรที่ไม่ได้เป็นหน่วยงานราชการที่รัฐให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ

(3) เป็นองค์กรเอกชนอิสระที่ร่วมแรงกันระหว่างหน่วยงานอาสาสมัครต่าง ๆ ดำเนินงานในลักษณะสมาคมที่มีรายได้เลี้ยงตนเอง จากค่าธรรมเนียมสมาชิกทั้งบุคคล/องค์กร และการให้บริการแก่หน่วยงานอาสาสมัครต่าง ๆ

2.1 องค์กรประสานงานอาสาสมัครที่เป็นหน่วยงานราชการ

องค์กรประสานงานอาสาสมัครในกลุ่มนี้ จะมีลักษณะเป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐและมีข้าราชการประจำทำหน้าที่ตอบสนองต่อภารกิจขององค์กร เช่น องค์กรประสานงานอาสาสมัครของประเทศฟิลิปปินส์

องค์กรประสานงานอาสาสมัครแห่งชาติฟิลิปปินส์ⁱⁱⁱ

(The Philippine National Volunteer Service Coordinating Agency: PNVSCA)

องค์กรประสานงานอาสาสมัครแห่งชาติฟิลิปปินส์ (The Philippine National Volunteer Service Coordinating Agency) หรือเรียกชื่อย่อว่า PNVSCA เป็นองค์กรของรัฐที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานสำหรับโครงการอาสาสมัครต่าง ๆ ในประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งได้จัดตั้งมาเป็นเวลากว่า 30 ปี (12 ธันวาคม 1980) ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งชาติ (The National Economic and Development

Authority: NEDA) องค์กรประสานงานอาสาสมัครแห่งชาติฟิลิปปินส์ ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องอาสาสมัครดังนี้

- ประสานงานองค์กรอาสาสมัครทั้งในประเทศและต่างประเทศทั้งหมด
- ดำเนินโครงการอาสาสมัครภายในประเทศที่ใช้ชื่อว่า “อาสาสมัครเพื่อการช่วยเหลือด้านข่าวสารและการพัฒนา” (Volunteers for Information and Development Assistance: VIDA)
- คัดเลือกบุคลากรชาวฟิลิปปินส์เพื่อส่งไปร่วมปฏิบัติงานอาสาสมัครต่างประเทศ ภายใต้โครงการความร่วมมือกับองค์กรอาสาสมัครสหประชาชาติ (UNV) และองค์กรอาสาสมัครต่างประเทศอื่นๆ
- จัดปฐมนิเทศและฝึกอบรมอาสาสมัคร และผู้บริหารงานอาสาสมัคร (Volunteer Managers)
- ให้ข้อมูลข่าวสาร และเป็นตัวแทนในเรื่องที่เกี่ยวกับโครงการอาสาสมัครต่างๆ

สำหรับในเรื่องการบริหารจัดการงานอาสาสมัคร PNVSCA ได้ทำหน้าที่ต่างๆ ดังนี้

(1) วางแผนโครงการอาสาสมัคร

เพื่อให้การดำเนินงานด้านอาสาสมัครสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยใช้ประโยชน์จากอาสาสมัคร และทรัพยากรอื่นๆ อันเป็นการตอบสนองความต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนขององค์กรอาสาสมัครต่างๆ และเพื่อให้เกิดความร่วมมือกับกลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ในประเทศ PNVSCA จึงได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการอาสาสมัครแห่งชาติ” เพื่อให้ทุกส่วนของสังคมฟิลิปปินส์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและใช้ประโยชน์ดำเนินงานอาสาสมัคร เพื่อการพัฒนาประเทศ

(2) ส่งเสริมงานอาสาสมัคร

สร้างจิตสำนึกสาธารณะและชักชวนประชาชนร่วมกิจกรรมอาสาสมัคร ตลอดจนสร้างความตื่นตัวในการใช้ประโยชน์จากงานอาสาสมัครในองค์กรต่าง ๆ โดยมีกระบวนการทัศน์ของการดำเนินการว่า งานอาสาสมัครเป็นเครื่องมือการพัฒนาที่ร่วมกันทั้งของประชาชน และผู้กำหนดนโยบายและวางแผนในองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดย PNVSCA ได้จัดตั้งหน่วยข้อมูลข่าวสาร พัฒนาแหล่งความรู้ด้านอาสาสมัครในการทำประชาสัมพันธ์แก่สังคม นอกจากนี้ยังมีการจัดรายการวิทยุชื่อ “ปฏิบัติการอาสาสมัคร” (Action Volunteer) สัปดาห์ละ 1 ครั้ง (1 ชั่วโมง)

(3) คัดเลือก จับคู่ และส่งตัวอาสาสมัครแก่องค์กรต่าง ๆ

การดำเนินการในส่วนนี้รวมไปถึงการสร้างฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานของการใช้อาสาสมัครด้วย

(4) ฝึกอบรมอาสาสมัคร และผู้บริหารงานอาสาสมัคร

การดำเนินการด้านปฐมนิเทศและฝึกอบรมเพื่อให้บุคลากรที่จะทำงานด้านอาสาสมัครให้มีความเข้าใจ และทักษะการทำงานที่ดี โดย PNVSCA มีทีมนักฝึกอบรมที่ช่วยจัดการด้านการปฐมนิเทศและฝึกอบรม รวมทั้งเป็นศูนย์รวมข้อมูลด้านวิทยากรงานอาสาสมัครและผู้สอนภาษา ที่สามารถติดต่อสนับสนุนกิจกรรมได้เมื่อต้องการ

(5) การติดตามและประเมินผล

องค์กรประสานงานอาสาสมัครแห่งชาติฟิลิปปินส์ ทำหน้าที่ประเมินภาพรวมของกิจกรรมอาสาสมัครภายในประเทศ ติดตามโครงการอาสาสมัครที่อยู่ภายใต้การดูแล ตลอดจนทำการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของการลงทุนด้านงานอาสาสมัคร

(6) การให้การรับรองผู้ทำงานอาสาสมัคร

การรับรองประสบการณ์การทำงานของอาสาสมัคร ตลอดจนพิจารณาแนวทางการจูงใจและการตอบแทนแก่ผู้เป็นอาสาสมัคร ส่งเสริม

สวัสดิการทั้งแก่ตัวอาสาสมัครเองและครอบครัว การจัดงานอาสาสมัคร และองค์กรอาสาสมัครดีเด่น เป็นต้น เพื่อก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานอาสาสมัคร

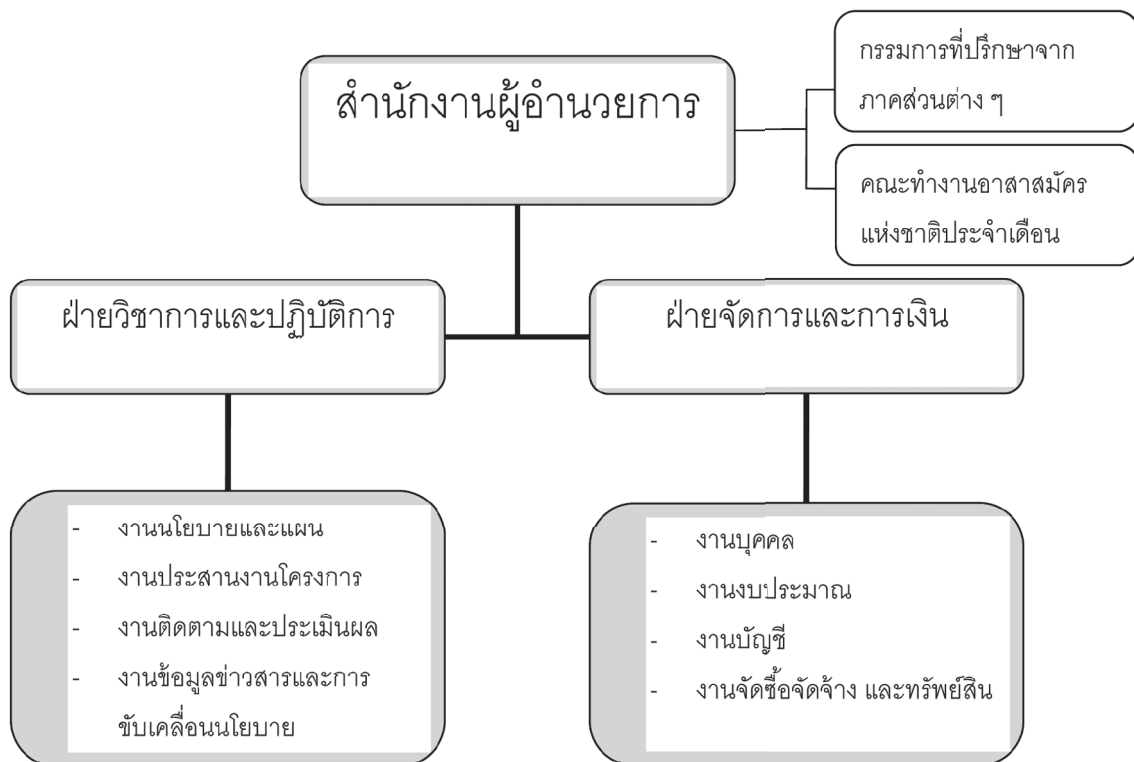
(7) การสร้างเครือข่าย

สร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ขององค์กรอาสาสมัครต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และธุรกิจ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและสนับสนุนการทำงานซึ่งกันและกัน จัดให้มีการประชุมเครือข่ายอาสาสมัครต่าง ๆ

(8) ส่งเสริมงาน/กิจกรรมอาสาสมัครเนื่องในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

รณรงค์กิจกรรมด้านอาสาสมัคร เช่น งานเฉลิมฉลองปีอาสาสมัครสากล และเดือนแห่งการทำงานอาสาสมัคร เป็นต้น

โครงสร้างขององค์กรประสานงานอาสาสมัครแห่งชาติของฟิลิปปินส์

สำนักงาน: PNVSCA, Quezon City, The Philippines.

2.2 องค์การประสานงานอาสาสมัครที่ไม่ได้เป็นหน่วยงานราชการแต่รัฐสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ

องค์การประสานงานอาสาสมัครในกลุ่มนี้ จะมีลักษณะเป็นองค์กรอิสระ หรือเอกเทศ โดยรัฐบาลยังคงให้ความสนับสนุนด้านงบประมาณและนโยบายการดำเนินงานว่าเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการพัฒนาสังคม องค์การกลุ่มนี้ได้แก่ องค์การประสานงานอาสาสมัครของประเทศฮ่องกงและสิงคโปร์

องค์การอาสาสมัครเพื่อสังคมของฮ่องกง^v

(Agency for Volunteer Service: AVS)

องค์การอาสาสมัครเพื่อสังคมของฮ่องกง เป็นองค์กรที่ไม่หวังผลกำไรก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 1970 โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลฮ่องกง กองทุนชุมชนแห่งฮ่องกง และกองทุนการกุศลตฤณมัยสมาคมแห่งฮ่องกง องค์การอาสาสมัครเพื่อสังคมของฮ่องกงมีบทบาทในการส่งเสริมสร้างสรรค์ประชาสังคมและชุมชน โดยมุ่งส่งเสริมและพัฒนาสำนักอาสาสมัครอย่างยั่งยืน ภารกิจหลักขององค์การอาสาสมัครเพื่อสังคมของฮ่องกง คือ การพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนกันทุกภาคทุกส่วนของชุมชน เพื่อขยายและอำนวยความสะดวกให้กับบุคคล กลุ่ม และองค์กรต่าง ๆ จัดดำเนินงานอาสาสมัครอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อเกิดมูลค่าเพิ่มจากผลการทำงานอาสาสมัครเพื่อสังคมในฮ่องกง

กิจกรรมที่ดำเนินการขององค์การอาสาสมัครเพื่อสังคมของฮ่องกง

- (1) ส่งเสริมและเผยแพร่กิจกรรมอาสาสมัครของประเทศ
- (2) สร้างเครือข่ายและความร่วมมือ เช่น
 - งานอาสาสมัครด้านวัฒนธรรม
 - งานอาสาสมัครด้านกีฬา

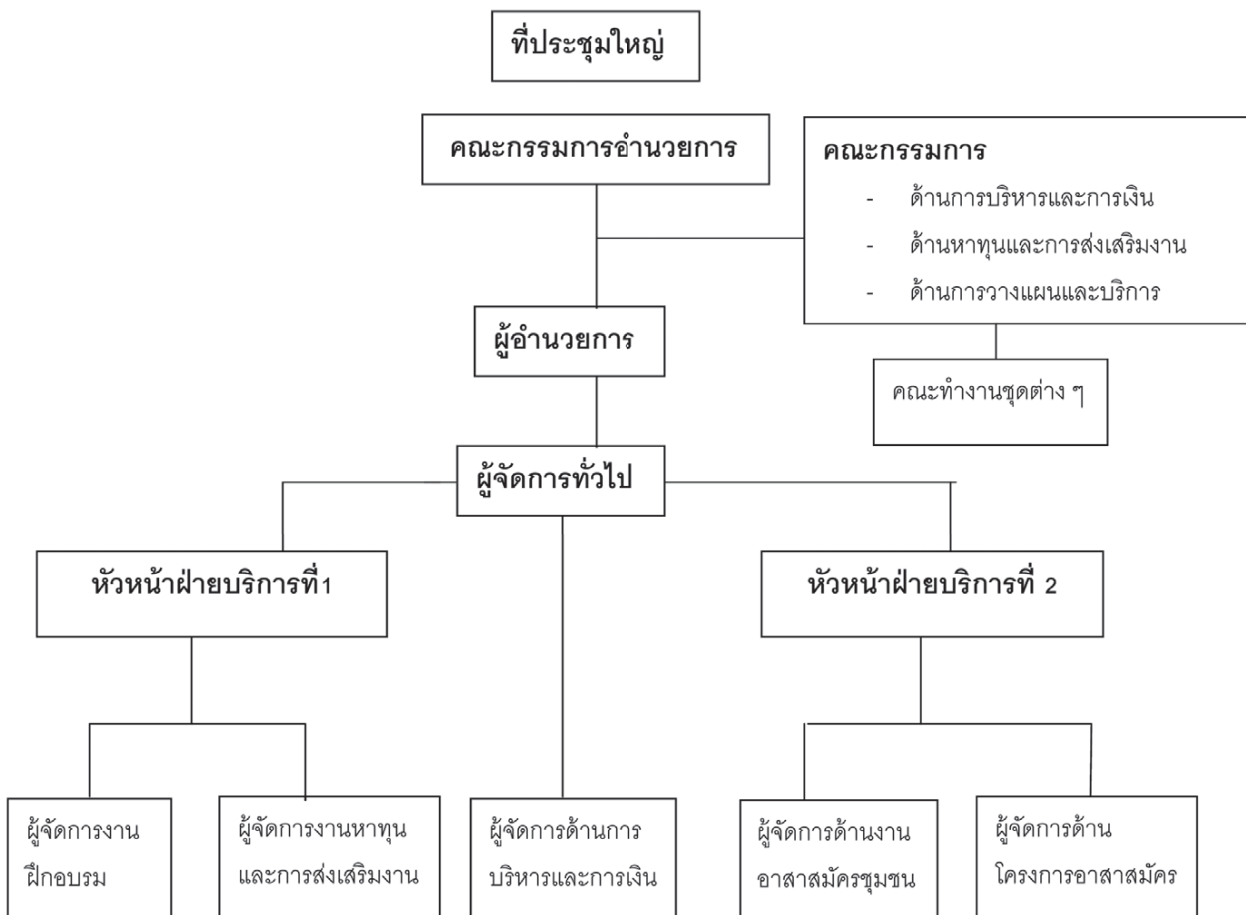
- โครงการอาสาสมัครครอบครัว
- โครงการอาสาสมัครสหประชาชาติ

(3) อำนาจการและสนับสนุนงานอาสาสมัครแก่องค์กรอาสาสมัครท้องถิ่น ตลอดจนข้อมูลอาสาสมัคร เช่น

- ข้อมูลสถิติด้านอาสาสมัคร
- สำรวจประชาติเกี่ยวกับงานอาสาสมัคร

(4) การรับรองกิจกรรมอาสาสมัครว่าเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาสังคม

โครงสร้างขององค์กรอาสาสมัครเพื่อสังคมของฮ่องกง^{vi}

สำนักงาน: AVS. Duke of Windsor Social Service Bldg., 15 Hennessy Road, Wanchai, Hong Kong

ศูนย์อาสาสมัครและการกุศลแห่งชาติของประเทศไทยสิงคโปร์^{vii}

(National Volunteer & Philanthropy Centre: NVPC)

ศูนย์อาสาสมัครและการกุศลแห่งชาติของสิงคโปร์ จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 1999 และมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการโดยท่านนายกรัฐมนตรี กัก จักตง ในเดือนกรกฎาคม ปี 2000 โดยศูนย์ฯ นี้ทำหน้าที่เป็นองค์กรประสานงานแห่งชาติด้านอาสาสมัครในประเทศไทยสิงคโปร์ ศูนย์ฯ มีสถานภาพเป็นหน่วยงานที่ไม่ใช่หน่วยงานรัฐและไม่แสวงหากำไร โดยได้รับงบประมาณดำเนินงานประจำปีจากรัฐบาล การเป็นองค์กรประสานงานอาสาสมัครแห่งชาติและเป็นองค์กรเริ่มต้นงานอาสาสมัครของประเทศไทยสิงคโปร์ ศูนย์ฯ จะทำงานร่วมมือกับทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนภาคประชาชนในการส่งเสริมและพัฒนางานอาสาสมัคร NVPC ได้จดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณกุศลเมื่อปี ค.ศ. 2008

การเริ่มต้นของศูนย์อาสาสมัครแห่งชาตินี้ เกิดจากการที่รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อส่งเสริมงานอาสาสมัครในประเทศไทยสิงคโปร์ โดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีในปลายปี 1988 เพื่อจัดตั้งองค์กรแห่งชาติด้านอาสาสมัคร โดยมุ่งหวังว่าองค์กรนี้จะทำหน้าที่เป็นองค์กรประสานงานที่อำนวยความสะดวกให้เกิดหน่วยงานอาสาสมัคร และส่งเสริมให้เรื่องอาสาสมัครเป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำรงชีวิตของชาวสิงคโปร์ การทำงานของคณะทำงานเพื่อส่งเสริมงานอาสาสมัคร ภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาลสิงคโปร์ที่มีวิสัยทัศน์ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งสู่หลักการให้ประชาชนในสิงคโปร์มีสำนึกในความเป็นพลเมืองที่ตื่นตัวและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ NVPC มุ่งหวังจะทำให้สิงคโปร์เป็นชาติแห่งอาสาสมัครและการให้ ด้วยการส่งเสริมจิตอาสาสมัครในทุกภาคของสังคม จากภาคศิลปะและวัฒนธรรมไปสู่เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การศึกษา สุขภาพ กีฬา และเยาวชน ไปสู่เรื่องของการบริการสังคมในทุกระดับ NVPC จะช่วยด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อ

สนับสนุนการเพิ่มขึ้นของจำนวนอาสาสมัคร และเพิ่มพูนประสิทธิภาพการบริหารจัดการแก่องค์กรที่ทำงานด้านอาสาสมัคร

กิจกรรมที่ดำเนินการ

- (1) บริการงานอาสาสมัครทางอินเทอร์เน็ต จับคู่อาสาสมัครกับองค์กรที่ประสงค์รับอาสาสมัคร
- (2) จัดทำหนังสือ คู่มือการจัดระบบบริหารงานอาสาสมัคร
- (3) มอบรางวัลอาสาสมัครดีเด่น
- (4) ฝึกอบรม
- (5) ให้ทุนแก่โครงการอาสาสมัคร และทุนการอบรมด้านอาสาสมัคร
- (6) ให้คำปรึกษาด้านระบบบริหารงานอาสาสมัคร
- (7) จัดให้มีการประชุมอาสาสมัครระดับชาติ

2.3 องค์กรประสานงานอาสาสมัครที่เป็นองค์กรเอกชน

องค์กรประสานงานอาสาสมัครในกลุ่มนี้ จะมีลักษณะที่เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มองค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ประสบการณ์การทำงาน และผลักดันสนับสนุนความก้าวหน้าของการทำงานอาสาสมัคร องค์กรประเภทนี้ได้แก่ องค์กรประสานงานอาสาสมัครของประเทศเกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา ฯลฯ

สมาพันธ์ส่งเสริมงานอาสาสมัคร^{viii}

(Federation of Volunteer Efforts: FOVE) ในประเทศเกาหลีใต้

สมาพันธ์นี้ก่อตั้งขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ 1991 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสำนึกแห่งการเป็นอาสาสมัครในประเทศเกาหลีใต้ โดยมีศูนย์อาสาสมัครแห่งเมืองปูซาน และสถาบัน

อาสาสมัคร (Volunteer Academy) เป็นองค์กรที่ทำงานให้กับสมาพันธ์
แห่งนี้ สมาพันธ์ส่งเสริมงานอาสาสมัครของเกาหลีใต้ได้มีกิจกรรมหลักที่
ดำเนินการเกี่ยวกับอาสาสมัคร คือ

(1) การให้การศึกษและฝึกอบรม

- อาสาสมัคร ผู้นำ และผู้ประสานงานอาสาสมัคร
- จัดหลักสูตรประกาศนียบัตรสำหรับผู้บริหารงานอาสาสมัคร โดยหลักสูตรนี้ได้รับการรับรองโดยสมาคมการบริหารงานอาสาสมัคร (Association for Volunteer Administration: AVA) จากประเทศสหรัฐอเมริกา

(2) ด้านประชาสัมพันธ์ และสิ่งตีพิมพ์

- ให้ข้อมูลข่าวสารผ่านทาง หนังสือพิมพ์อาสาสมัคร/ อินเทอร์เน็ต/วารสาร
- จัดทำหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอาสาสมัคร

(3) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

- มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสมาคมอาสาสมัครไชยกาของประเทศญี่ปุ่น
- จัดโครงการแลกเปลี่ยนยุวชนอาสาสมัคร/โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากร/การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ
- เข้าร่วมการประชุมอาสาสมัครระหว่างประเทศ ตลอดจนเป็นผู้สนับสนุนการจัดประชุมอาสาสมัครระหว่างประเทศ

(4) ช่วยพัฒนาและสนับสนุนกลุ่มอาสาสมัครระดับรากหญ้า และโครงการนักศึกษาบริการสังคม

(5) ให้การสนับสนุนการจัดประชุม และสัมมนาด้านอาสาสมัคร

(6) จัดงานระดมทุน และจัดงานส่งเสริมจิตสำนึกอาสาสมัคร

สำนักงาน: Federation of Volunteer Efforts in Korea, Inc.

10-1194, Choryang 3-dong, Dong-gu, Busan, Korea

(P.O.Box 955, Busan 600-609, Korea) www.volunteer.or.kr

สมาคมการบริหารงานอาสาสมัครของสหรัฐอเมริกา

(Association for Volunteer Administration: AVA)

สมาคมการบริหารงานอาสาสมัคร เป็นสมาคมวิชาชีพของผู้ที่ทำงานในแวดวงการบริหารงานอาสาสมัคร เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของอาชีพการบริหารงานอาสาสมัคร ด้วยการพัฒนาทักษะด้านงานอาสาสมัคร สมาคมนี้ได้จัดตั้งขึ้นในปี 1960 โดยมีกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

(1) จัดทำโครงการรับรองผู้ประกอบการบริหารงานอาสาสมัคร

(2) ออกวารสารการบริหารงานอาสาสมัครราย 3 เดือน

(3) ให้คำแนะนำในประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อวิชาชีพนี้

(4) จัดประชุมการบริหารงานอาสาสมัครระหว่างประเทศประจำปี

(5) ให้การสนับสนุนการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และถ่ายทอดผ่านดาวเทียม

(6) ให้การรับรองหลักสูตรการบริหารงานอาสาสมัครที่จัดในสถาบันการศึกษา

(7) สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายผู้ประกอบการอาชีพบริหารงานอาสาสมัครทั้งในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น

(8) ประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลและองค์กรที่ทำประโยชน์ต่อการส่งเสริมงานอาสาสมัครและอาชีพการบริหารทรัพยากรอาสาสมัคร

สำนักงาน: Association for Volunteer Administration (AVA)

P.O. Box 32092, Richmond, VA 23294, USA

www.avaintl.org

3. แนวทางการจัดตั้งองค์กรประสานงานอาสาสมัคร ของประเทศไทย

ในการพัฒนาองค์กรประสานงานอาสาสมัครของประเทศไทย หากพิจารณาถึงบทบาท หน้าที่ รวมทั้งพันธกิจต่างๆ ที่องค์กรประสานงานในหลาย ๆ ประเทศดำเนินการอยู่ มีความเป็นไปได้ที่องค์กรนี้จะมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) ศูนย์ประสานงาน (Coordinating Centre) องค์กรอาสาสมัคร
แห่งชาติ

(2) สมาคม (Association) อาสาสมัครแห่งชาติ

(3) เครือข่าย (Network) องค์กรอาสาสมัครแห่งชาติ

(4) สภา (Council) องค์กรอาสาสมัครแห่งชาติ

โดยที่องค์กรนี้จะมีบทบาทหน้าที่และพันธกิจ ดังนี้

(1) เป็นองค์กรตัวแทนเรื่องงานอาสาสมัครในระดับประเทศ

(2) สนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายงานอาสาสมัครทั้งในระดับ
ประเทศและภูมิภาค

(3) วางแผนด้านทิศทางการงานอาสาสมัคร เพื่อการพัฒนาสังคม
และจูงใจการเข้าร่วมงานอาสาสมัคร

(4) นำนโยบายงานอาสาสมัคร ไปสู่นโยบายการพัฒนาสังคม
ระดับประเทศ โดยสื่อสารและมีส่วนร่วมในการทำนโยบายอาสาสมัครให้
เป็นจริง

(5) ส่งเสริมให้เกิดข้อปฏิบัติที่ดีในการทำงานอาสาสมัครและการ
บริหารงานอาสาสมัคร

(6) เป็นศูนย์ข้อมูลอาสาสมัครระดับชาติ

โครงสร้างองค์กรประสานงานอาสาสมัครแห่งประเทศไทย จาก
การศึกษารูปแบบการดำเนินงานขององค์กรประสานงานจากหลายประเทศ

เราอาจพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการจัดรูปแบบองค์กรได้ 3 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1 เป็นหน่วยงานราชการหนึ่งที่อยู่ในระดับกรมหรือ กอง ของกระทรวงที่ดูแลงานด้านสังคมของประเทศ ซึ่งกรณีนี้อาจเข้าอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งรูปแบบนี้ก็มีใช้อยู่ในบางประเทศ เช่น ฟิลิปปินส์

แนวทางที่ 2 อยู่ในโครงสร้างเดิมของศูนย์ประสานงานภาคเอกชนแห่งชาติ ซึ่งมีรูปงานที่เกี่ยวกับองค์กรอาสาสมัครอยู่แล้ว หรือสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพียงแต่ต้องมีการปฏิรูประบบกลไกให้เกิดการเคลื่อนไหวงาน หรืออาจตั้งเป็นองค์กรอิสระใหม่ขึ้นมา ซึ่งรูปแบบนี้ก็มีใช้อยู่ในบางประเทศ เช่น สิงคโปร์ และฮ่องกง โดยรูปแบบองค์กรลักษณะนี้ รัฐเป็นผู้ให้การสนับสนุนหลักและส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือ การสนับสนุนอาจอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการบริหารที่เลือกจากตัวแทนองค์กร อาสาสมัคร และผู้ทรงคุณวุฒิ

แนวทางที่ 3 โครงสร้างเป็นอิสระที่ไม่ได้เกาะเกี่ยวกับองค์กรบริการสังคมใหญ่ ซึ่งเป็นการดำเนินงานลักษณะองค์กรเอกชนที่ไม่หวังผลกำไร มีการเก็บค่าสมาชิกทั้งจากองค์กร และ/หรือบุคคลที่เป็นสมาชิก ซึ่งในประเทศหนึ่ง ๆ อาจมีองค์กรเดียวหรือหลายองค์กร เช่น สมาคมการบริหารงานอาสาสมัครของสหรัฐอเมริกา

4. สรุป

ในการผลักดันการพัฒนางานอาสาสมัครระดับชาติ จำเป็นต้องมีกลไกเพื่อทำงานในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากรูปแบบคณะกรรมการ องค์กรประสานงานในระดับประเทศจะต้องมีการจัดตั้งขึ้นโดยมีบุคลากรในการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์งานอาสาสมัคร

และความพยายามจัดตั้งองค์กรประสานงานอาสาสมัครเริ่มมีความเป็นไปได้มากขึ้นเมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีการประชุมปรึกษาหารือแนวทางการพัฒนาอาสาสมัครไทยเมื่อ วันที่ 29 มีนาคม 2555 และลงมติให้มีการดำเนินงานเพื่อจัดตั้ง ศูนย์อาสาสมัครแห่งชาติ และสถาบันการจัดอบรมอาสาสมัครเพื่อสังคม รวมทั้งกองทุนในการดำเนินงานอาสาสมัครระดับชาติ

อย่างไรก็ตามการจัดตั้งสถาบันหรือองค์กรอาสาสมัครแห่งชาติ นั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรและอาสาสมัคร จำนวนไม่น้อย ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรอบคอบ จึงน่าที่จะได้มีการจัดประชุมปรึกษาหารือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ รวมทั้งการศึกษาคบเทียบการดำเนินการของต่างประเทศ เพื่อนำไปสู่ทางเลือกในการพัฒนารูปแบบองค์กรประสานงานอาสาสมัครของประเทศที่ทำหน้าที่ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของงานอาสาสมัครของประเทศอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

หนังสือ

- ⁱⁱⁱ Corazon M. Macaraig, The Philippines Country Papers on Volunteer Administration presented in the 1st AVA Asia-Pacific Regional Conference on Volunteer Administration, held at Bexco Conference Center, Busan, Korea, during April 24-27, 2002.
- ^v Juria Lam, Hong Kong Country Papers on Volunteer Administration presented in the 1st AVA Asia-Pacific Regional Conference on Volunteer Administration, held at Bexco Conference Center, Busan, Korea, during April 24-27, 2002.
- ^{viii} Lee Chang Ho, Korea Country Papers on Volunteer Administration presented in the 1st AVA Asia-Pacific Regional Conference on Volunteer Administration, held at Bexco Conference Center, Busan, Korea, during April 24-27, 2002.

เอกสารออนไลน์

- ^{vi} Retrieved December 28, 2012, from <http://www.avs.org.hk>
- ^{vii} Retrieved December 28, 2012, from www.nvpc.org.sg